

A' ROMAI CSÁZÁRSÁG AP. KIRALYI FELSÉG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

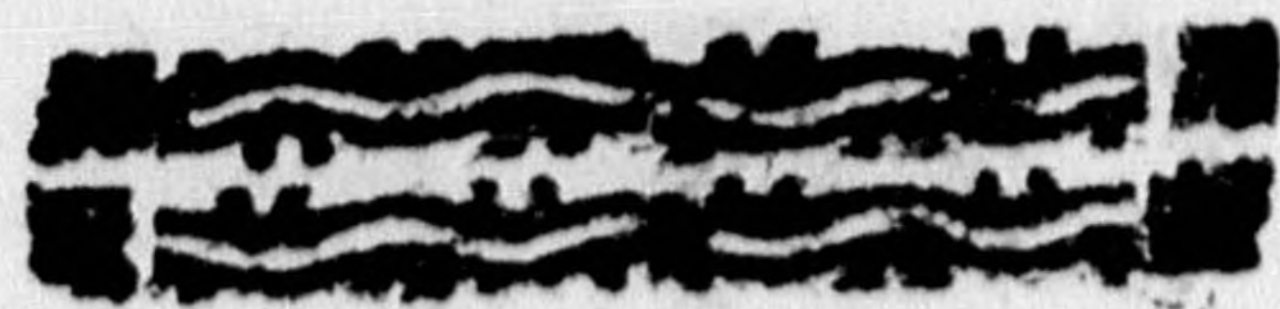
Indult BÉTSRŐL Kedden 1. Novemberben 1791.

Mi az Ujságíró ?

Egy olyan Kalmár, ki az ő portékáit úgy adja, a' mint vette; még is pénzt keres Hivataljával. — Meg-írja ez a' dolgot úgy, a' mint hallotta, látta, olvasta, és vette másoktól — a' bizelkedő tsalárd színek Patikájába nem mégyen, hogy a' dolgokat, a' természeti szemek előtt tsömör színekre mészolva árulja — hanem az ártatlanság köntösében olly meztelen küld mindent a' *Publicum* eleibe, mintha neki sem Vallása, sem Atya's Atyafia, sem Nemzete, sem Hazája nem vó'na. Egy szóval — egy Ujságírónak egy olyan kétszinség, meg rögzött ítélet és részre hálás nélkül való valaminek kellenék igazság szerinti lenni — ki-adja a' maga portékáját a' mint vette — és ezt más színekre nem feltette. — A' porban tsúlzó, mészó,

Y y y y

lok

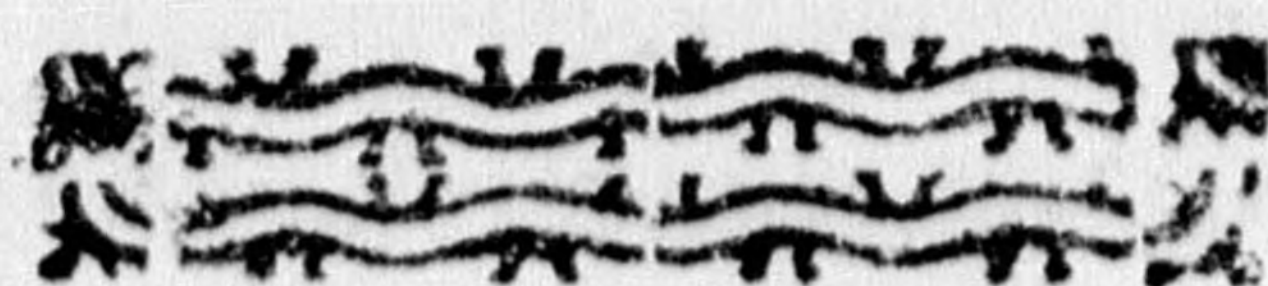
sok lábú állatok Országában azonban olyan hizelkedve sunnyogó, és a' grátziához térden álva kapkodó Ujság mazalók-is találhatnak; kiknek minden Levelaik arany-pénzü halat fogni kívánó horog
Mi pedig a' mi mesterségünk ízerint ezeket, —

Ugy adjuk a' mint vettük.

Valahányszor egy vizkorságtól félő eleven Ujságirónak a' *Halál* jut eszébe, mindenkor egy itze bort ihatnék, hogy ezen *fátális* fekete állatnak csak emlékezetét-is fejéből ki-verhesse; de mi haszna? el-jő még-is; mikor el-jött az óra! — A' Bétsi leg-hiresebb ábrázlót és festőt Prof. *Lámpi* Urat csak a' minap hivatta vala H. *Potemkin* olly mezsze földre magához, hogy ötöt 1000 arannyokért egész természeti teste állásában festené-le. Mit tsinál az irigy *Halál*? 's ennek a' *Krimiai* V. Királynak, olly sok győzedelmes *Sergek* fő Vezérjének csak ezt mondá: *rechts umkehrt euch! marsch!* 's el-komendérozá *Jászsziból*, még minek-előtte *Lámpi* Ur festő etsetjeit elé sem szedte volna. — Így bánt ez az Ellenség Ostorával Báró *Laudonnal*, a' Berlin Sattzalójával Gr. *Hadikkal*-is. — Rajta egy vitéz sem győzedelmes. — Szombaton érkezék a *Kurir* ezen szomorú hirrel Bétsbe, és már az ólta el-tűnt minden reménységünk, hogy ezen nagy Férfiat valaha Bétsben láthassuk. Csak Smukja, ékeségre tartozó drágaságai 3 milliomat érők maradtanak. Élete historiáját ez után fogjuk bővebben ki-adni ezen halhatatlan Vezérnek.

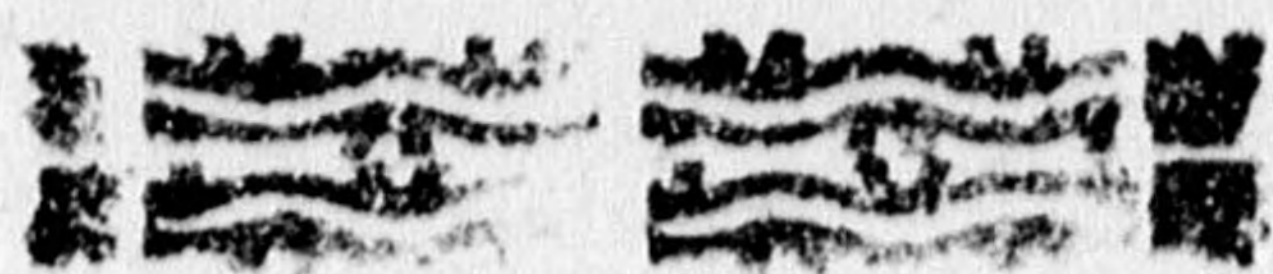
Méltóságos Státus Tanátsabéli Referendárius *Spielmann* Urról is az a' közönséges hir Bétsben, hogy a' kétséges nyavallyák terhe alatt fekszik. — *Feldmarfal Lájd. Gr. Vartensleben* Ur a' múlt Szombaton Izerentsésen vizsgálta érkezett Bétsbe Hollándiából. — Budáról azt írják, hogy a' Gróf *Forgács Miklós* Ur ő Exja fő igazgatása alatt volt *Commerziális* (kereskedés módját dolgozó) *Deputáció*, Okt. 24-dikén a' maga munkáját elvégzette. — A' *Debretzeni* égések által okoztatott környülállások végett ő Felsége által elegyes *Députáció*, az az *Hadi és Polgári* rendeltetett, a' dolog valóságának ki nyomozására, u. m. *Gen. Barkó* és *G. Haller* Ur ő Exc. jok. — *M. Dániel Imreh* Ur, az Erdély Országai Nagy Fejedelemség Királyi-Táblája mellett volt *Assessor* Hivataljáról önként lemondván; ezen egyenes szívű drága Urnak fáradhatatlan hofszas és hiveséges szolgálatját Felséges Urunk azzal kívánta megjutalmaztatni, hogy K. Tanátsosi Rangal ingyen megajándékozván, az ezt megpetséllő hitnek le-tételére, Királyi Biztosúl rendeltetett a' nevezett Tábla nagy érdemű *Présense* Gróf idősb *Bethlen Pál* Ur ő Exja. Adjon Isten sok *Dániel Imréket* az Itélő Székekre! sokaktól ezt haljuk.

A' múlt Szombaton éjjeli 11 óra tájban érkezék meg Bétsbe a' mi F. fő Hertzeg Palatinusunk. — A' Bétsi ujj *Politzáj* a' maga hivataljához tartozó hiveséget a' napokban petsételvén meg; Nov. 1-ső napján hivataljához kezdett. — Tegnap 11 órakor mene a' N. Magyar K. Testörző Sereg paripán *H. Stáhremberghez*, és *H. Eszterházy* ezen N. Sereg fő Kapitányságába béiktattaték. — A' múlt Szombaton érkezék ide ama nevéről elég esmeretes, hires Magyar vérből származott *Frantzia Hú-*

szár Generál G. *Bertsényi*, és Vasárnap több más Frantzia Gavallérokkal együtt, piros tsizmával sötétkék arannyal varrott Magyar mentével, nadrággal, és veres palzamántos mejre-valóval jelenék meg az Udvarnál, veres tarsallyán viselvén a' 3 arany Liliomat. Ezen *Bertsényi* fia annak a' *Bertsényinek*, ki leg előbb Húszár Sergével együtt *Eszterházzal* együtt ment vala által a' Frantziahoz. Egy Húszár Seregnek itt örökölse. A' leg-nagyobb és izmasabb termetű barna-piros, igen szép és jó forma ember. Miért jött legyen Bétsbe? ezután fogjuk meg tudni. Nálunk egy néhány napokig szüntelen tartott ejjeli, nappali esőzés után, a' múlt Pénteken, mint egy dél előtti 9 órakor havazni kezdvén, az ólta szüntelen havaz, és már a' Béts felett fekvő Hegyek és Havasok talpig érő fehér gyóltis ingbe öltöztenek. Vasárnapra már megvala valamennyire fagyva; de Hétfőn nagyobbán megfagyván, olly tsipős hideg vala, kivált reggel és este felé, hogy az emberek a' nyári mójette Farkas bundát elé-szedni kényszerítettvén, nyakig buvának azokba. — Ma megint megfagyott és kemény hideg vagyon. Már van tudósításunk, hogy az idő járása *Prágától* fogva egész *Budáig* ilyen formálag vagyon. — A' *Szisztovi* Békelesség-kötésben jelen volt Török Biztosok magok megvallották, hogy a' Portának ezen utolsó háboruja mint egy 400 ezer emberében, 400 milliom piafterében és 4000 ágyuiban került legyen. Ha minden elveszett embert tsak 50, egy ágyut pedig tsak 1000 piáfterben veszünk-is, került így a' Portának ezen háború 424 millio piáfterébe. Mellyik Udvar az ma Európában a' ki ezt kész pénzel ki tudná számlálni? — tsak 40 milliom kész pénz is lok!!! — Hogy a' békelesség állandó, bizonyítja az, hogy a' Tseh Országban 's itt körül fekvő minden Sergektől botsátják a' népet szabadsággal meghatározatlan időre.

A népnek tudatlanabb része, sőt még a' tudósoknak láttzani kívánók közzül-is lokan olly balvélekedéssel vóltanak, 's vagynak máig-is *Izrael* elszéledt

Széledt fiairól, hogy ezeknek vallásbéli tzeremoniájok hozná magával, hogy ők bizonyos innepen Keresztény vérrel áldoznának; melly régi meg-rögzött bal vélekedés fok gyilkosságra való méltatlan vádat és halálos gyűlölséget szülvén nevezetesen Magyar Hazánkban; most közelebb kegyelmes rendelést méltoztatott ő Felsége tenni, hogy a' Papok 's más Elöljárók által tanittalsék a' könnyen hívő tudatlan nép, hogy ez a' Keresztény vérrel való áldozatjok a' 'Sidóknak annál nagyobb tsupa költemény, mennél bizonyosabb az, hogy ennek az *Ó Testamentomi* irásokban semmi nyomát nem találjuk, a' mellyen épül az egész 'Sidó vallás és áldozat. Azonban, ha ez nékik babonás szokások lett volna-is valaha, az Europai Fejedelmek által ki tett nagy jutalomért, annyi fok Keresztényé lett 'Sidók között valamelyik ezt tsak el árulta volna; de ezek magok-is azt valják, hogy ez a' 'Sidókról nevettséges költemény. Ha azért gyilkosságbéli gyanú lészzen ennek utanna a' 'Sidóra, tsak ugy lehet mint gaz emberre, és mint más Keresztény Gyilkosokra. Hogy ezeknek a' Keresztény vérre vallásbéli szükségek nintsen, a' tsalhatatlan igazság; de hogy ezen Nemzetnek egy nagy része tsalással, minden munka nélkül él, és a' *réz porozott Övet* arany Öv helyett el adja, ha lehet, és meg tsal a' kit meg tsalhat, azt tudja az egész Világ; de talám ez-is az ő hajdoni szorongatásoknak 's üldöztetéseknek szüleménnye. — Az emberiségnek és Türedelemnek nem kiss példáját adta a' napokban Debretzen Várolsa — midön itt egy 'Sidó *Synagogának* (Templomnak) építésére nem tsak helyett engedett, hanem ennek fel-építésében segittségül vólt; és fel-szentelésekor-is a' Városi Tanátsbéliek, és más nagyobb emberek az ő jelen létekkal ezt meg-tisztelték. Ezen Városban ugyan 'Sidók nem laknak; de a' népes országos Vásárok alkalmatosságával számlálhatlan 'Sidóság jelenvén itt meg, ezeknek fog lenni könnyebbségekre. — Bétsben fok ezer 'Sidók telepedtek már meg.

— T. T. *Sinay* Ur a' múlt Szombaton] indula ha-
za Bétsből

Humiles laborant, ubi Patentes 'dissident! A'
hol a' Hatalmasobbak veszekednek, ott az Alatso-
nabbak szenvednek! Nem mondott ennél soha iga-
zabbat az a' nagy orru *Ézopus* — ugyé *Humanissime*
Senior!! — A' *Debretzeni Superintendens* tételekor
a' *Consistorium*, a' szokás szerint, Deákokat kér a'
Kollégium *Seniorától*, holmi szolgálatokra, Profes-
sor *Sinay* Ur pedig meg-tiltotta, hogy ne adjon. Ez
a' ki egyenesen Professora alatt vólt, ennek szovát
fogadta, 's nem adott; azért már most arra büntet-
eteit, hogy a' külső Akadémiákra vivendő költsé-
tgét szegénynek el-vonták. — Mit tud bélé a' Köz-
katona mi a' *Bellicum* akarhatja, ha ellenkezőt pa-
rantsol Kapitánnya, azt fogadja! *Amaz*, nem *Ez*
hibázott! Adjatok pénzt szegénynek, hogy men-
nyen a' maga útjára — ne szenvedjen másért.

Haditármester Gróf (*Klairsait*) *Klerfé*, kétség
kívül nyavallyás állapotja miatt, 4000 forint esz-
tendei *Penzioval* és az egész Regiment *Proprietáriu-*
si fizetéssel nyugodalomra lépett. — A' Hazából
jött Levelek szerint, a' megint öszve állott Lengyel
Lovas Regiment (*Uláner*) Sáros Patakra — az *Al-*
vintzi 2 Táb. Batalionja *Kafsára*, és a' *Nádasdy*
2 Táb. Batalionja Eperjesre mennek nyugodalmos
szállásra. — Az *Olivier Vallis* Sergének Oberstere
Sabata Ur meg-hólt *Brünben*. — Feldm. Lájd. G.
Kévenhiller Urnak Titoknakja történetből úgy meg-
ötte magát egy véletlen el-sült piftollyal, hogy
léletéhez semmi reménység nintsen.

EPI N I C I O N.

LEOPOLDO II. Augusto, et Apostolico
Hugariae Regi &c. &c. &c.

Post conclusam Pridie Nonas Augusti. M. DCC. XCI,
felici auspicio, Szistoviae, cum Turcis pacem,

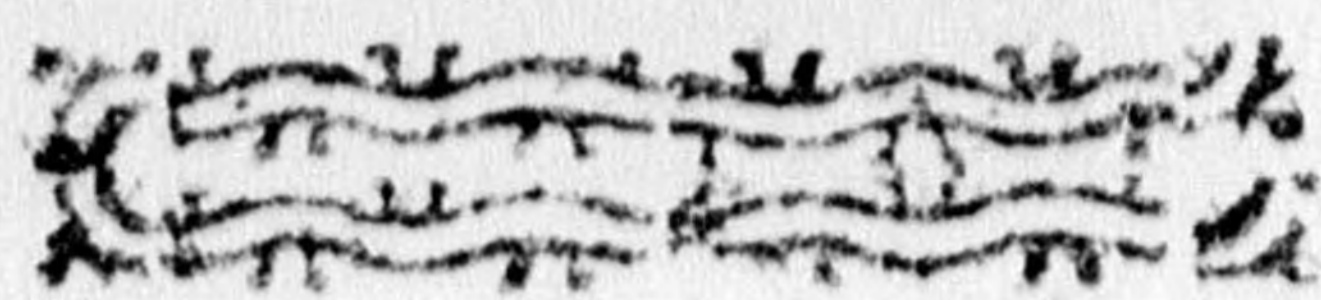
*Jam trabeam Bellona gerit, parmam que remouit,
Et galeam, sacras humeris vectura curules.
Nec te laurigeras pudeat Gradiue secures
Pacata gestare manu.*

Claudianus.

Nunc surgat altis aemula nubibus |
Moles trophei! marmora nunc Paros,
Nunc aera stans Isthmo Corynthus
Parhaliis magis apta signis
Fundat; sabaeos nunc penetralia
Templorum, et arae largius vndique
Halent odores; nunc fatigent
Ignea vota polos. Oliuam, En:
Victis triumphans Caesar ab hostibus
Orbi reduxit; sanguine tabidam
Humano abhorrens laurum in vrbes
Congerere Austriacas: vbi auro
Fulgentia optat reddere tempora,
Nunc: dum catenis centum adamantinis
Vinctus furor Bizantium,
Horribili ore fremens, cruorem
Spumat, minaci bile nigrum: nouis
At cur laceffens indomitam pubem
Rurik sagittis in sua ipse
Viscera saeuit? (*) O! fauete

Lingnis

(*) Rurik e gente Varegorum Princeps, a quo Kio-
vienses Slavi Russorum nomen accepere.

Lingvis profani! mystica queis nefas
Nolle est Throni Augusti penetralia.

Quis, quis, bonus, Martis furores
Mortiferum que sagum togae unquam,

Spectans nepotes, praetulit? Hosticum
Turpes Geloni fundere sanguinem

Gaudent, cruori que innatantes,
Vagula equi trepidante, calcant

Saeuo Tyestis corde viros. Juvat
Justo salutem credere Caesari.

Quis confidentes alto Olimpo, et
Fata hominum placida notantes

Dextra Deos culpauerit impius?

Poenus leo, ipse et caucaseae tigres

Benignitatem ardent, heros que,
Deposita feritate, lingunt.

Captiuat hostes munificentia

Plus, quam catenae, flenda que matribus

Martis potestas. Num Quiritum

Scipiadas tumida vrbs Elisae

Carthago amabat? quid Capitolio

Vertisse Byrsam profuit, aut mare

Sulcasse, vano ausu, Britannum;

Auriferos ve Dacae petendo

Montes, per Istrum marimore Pannonum

Stratum cohortes ducere Romulas?

Raro cohaeret vis coacta,

Compede qui strepit, execratur

Victorem amicum victus; amor nisi, et

Mentis benignae vincula lenient

Thracum furores. Hostibus si

Mitis erat *Leopoldus*, O! quae

Fidos beabunt munera Pannonas?

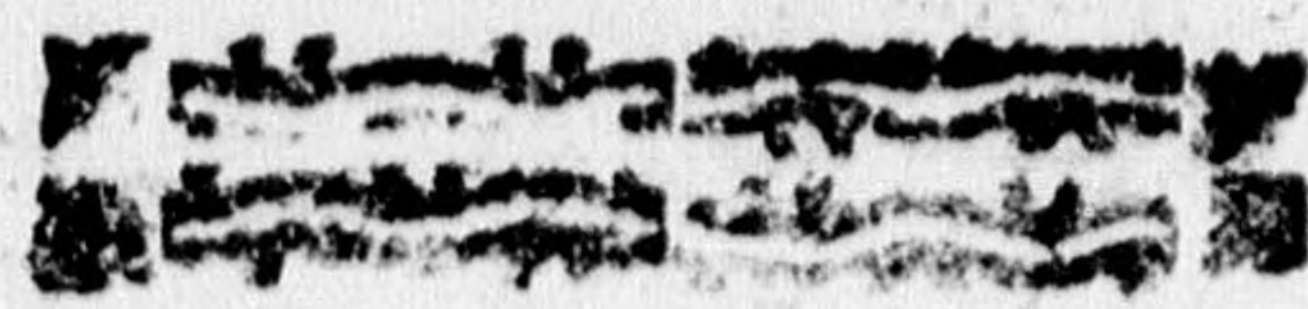
Vivat benignus! vivat Jo! Ducis

Neleii annos Hungarorum

Rex *Leopoldus* Imperator!

*A' Pesti Praktikaroknak Nevek a' Betűk
rendje szerint.*

1. Magnif. Dom. Jos. Lá
nyi. <i>Caus. Reg. Director</i>	30. Gusztinyi Andreas.
2. Adonyi. Georg. <i> Direc
tor Principatus' Eszter
háziáni.</i>	31. Hertelandy Ignatius.
3. Ambr. Gabr. <i>Fiscalis
Regius.</i>	32. Horváth Jacobus
4. Androvics Ignatius.	33. Huzty Josephus.
5. Bagócs Samuel.	34. Jankovics Emericus.
6. Bagyinay Fridericus.	35. Jázay Antonius.
7. Bako Gabriel.	36. Jázay Josephus.
8. Belagh Matthias.	37. Jardos Martinus.
9. Bobics Joannes.	38. Jozzenovizky Joannes.
10. Boday Mich. <i>Pauperum
Advocatus.</i>	39. Istvánffy Ignatius.
11. Borosnyay Georgius.	40. Istvánffy Josephus.
12. Botka Stanistaus.	41. Kajdácsy Josephus.
13. Czagányi Andreas.	42. Káldy Samuel. <i>Fisc.
Regius.</i>
14. Cséhy Andreas.	43. Kandó Josephus. <i>Fisc-
Cottus Pesthicusis.</i>
15. Csepán Stephanus,	44. Kalzanitzky Josephus.
16. Csepreghy Michael.	45. Kils Mich. <i>Caus. Reg.
Vice Director.</i>
17. Czilich Franc. <i>Fisca-
lis Cittis. Budensis.</i>	46. Kohlmayer Samuel.
18. Dalnoky Nagy David.	47. Kövi Alexander.
19. Danielovics Joannes.	48. Kraicsirovics alias Tö-
rök Ignatius.
20. Deáky Stephanus.	49. Lehoczky Georg. <i>Fisc.
Regius.</i>
21. Délyés Josephus.	50. Leizkay Franc. <i>Fisc.
Regius.</i>
22. Domján Augustinus.	51. Leteney Joannes.
23. Dory Ladislaus.	52. Liptsey Josephus.
24. Ebenhöck Ant. <i>Fisc.
Cittis. Pesthiensis.</i>	53. Madács Alexander.
25. Felkés Antonis.	54. Marsovizky Alexander.
26. Förster Volfgangus.	55. Mérey Lud. <i>Fisc. Re-
gius.</i>
27. Freizeizen Antonius.	56. Elzterházy Daniel.
28. Fülöp Franciscus.	57. Milecz Elias.
29. Gyurkovics Joannes.	58. Modrovics Joannes.
	59. Mus-

59. Muslay Steph. <i>Fiscalis</i>
<i>Comitatus.</i>	83. Spillenbergy Paulus.
<i>Ephemeridum Latinorum</i>
<i>Director.</i>
60. Nagy Alexander.	84. Stublencz Franciscus.
61. Nagy Gabriel.	85. Szabó Sárogy Samuel.
62. Nagy Josephus.	86. Szabó Sárogy Martinus.
63. Nagy Joannes.	87. Szántó Adalbertus.
64. Nagy Michael.	88. Szomor Joannes.
65. Nedeczky Alexander.	89. Szontag Michael.
66. Németh Joannes <i>Fisc.</i>
<i>Regius.</i>	90. Szép Josephus.
67. Párniczky Joannes.	91. Szerdahelyi Ignatius.
68. Petrovics Thomas.	92. Tahy Georgius.
69. Pless Josephus.	93. Tergovcsics Paulus.
70. Prilezky Gabriel.	94. Tihányi Joannes.
71. Rády Gáspár.	95. Tomka Ladislaus.
72. Rátogy Gabriel. <i>Fisc.</i>
<i>Regius.</i>	96. Toperczer Thobias.
73. Regvinyi Franciscus.	97. Tóth Pápágy Samuel.
74. Reviczky Antonius.
<i>Pauperum Advocatus.</i>	98. Tóth Stephanus.
75. Sárközy Joannes <i>Vice</i>
<i>Fisc. Cottus Pesthienfis.</i>	99. Török Sigismund. <i>Pauperum</i>
<i>Advocatus.</i>
76. Schlachta Alexander.	100. Tuba Alexander.
77. Schuhajda Emericus.	101. Ujváry Stephanus.
78. Schikmayer Jacobus.	102. Vály Paulus.
79. Schnideliny Josephus.	103. Vechelius Joannes.
80. Simoga Georgius.	104. Vecsey Ignatius.
81. Sebastianovics Joseph.	105. Vinckler Samuel.
82. Simonyi Andreas.	106. Vörös Stephanus.
	107. Zlinszky Josephus.
	108. Zlinszky Matthias

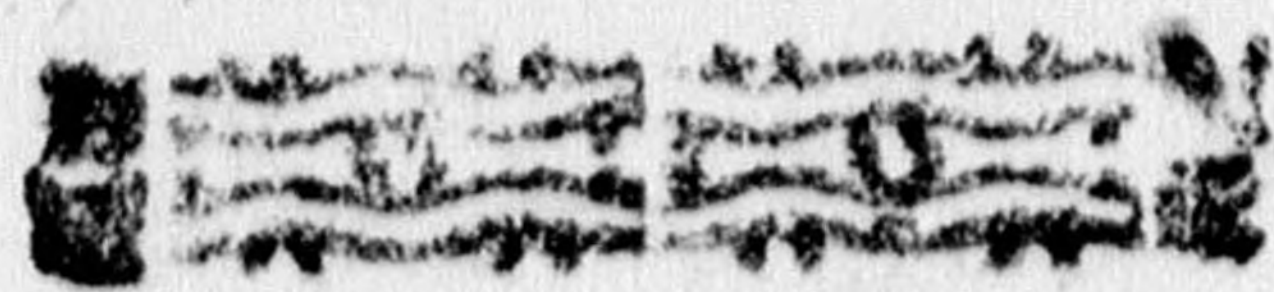
Külső Országokat illető dolgok.

Minekutána a' Frantziáknak ujj Nemzeti gyűlése két egész napokig disputált volna a' Királynak nevezete és üld helyye felett, végre tsak ugyan meggyőződött az iránt, hogy megillet egy Királyi koronás fejet a' Felséges nevezet, és az, a' ki ezen méltóságot viseli, ülhet legalább egy kevésbé méltóságosabb székbe, mint a' Gyűlés Præfesse; a' ki ma Præzes ugyan, de hólnap ismét elvétetik tölle az

az a' Jus, hogy 12 század magával az egész Frantzia Nemzetet képzeltehesse. Ez szerint meg-hagyatott a' Frantziák Királyának ezen nevezete: *Felséged!* — és az ülő helye-is a' Királynak meg-külömböztetett, és a' Liliom tziemerrel méltóságosabb fog lenni a' Nemzeti-gyűlés Prézelse' székénél, a' ki tsak a' maga szokott ülő-székében fog ennek-utánna-is meg-maradni. — A' Frantziák' Királyához nem szabad a' Nemzeti-gyűlésben hozzá szollani semmi magános személynek, hanem tsak egyedül a' Prézses beszélhet véle a' Nemzet képében.

Két rendbéli Patenseket tétetett a' Frantziáknak Királya közelebbről közönségessé, mellyeknek jó következéseiket lehet várni, melyek között mindenik által az Országból ki-költözö Nemességet hivogatya, és inti hazájához tartozó kötelelségére. Egyik azok között közönséges, és int minden vándorló Frantziákat: a' másik pedig egyenesen a' tengeri Hajós Katona Tisztekhez vagyon intézve. — Valósággal közönséges olvasást érdemelnek ezen Királyi Patenseknek némelly ki-fejezései: — „Ha a' Király el-felejtkezhetik — *ugy mond* — azokról a' fok szenvedésekről, mellyeket az haza jováért ki állott: nem kötelelsége e' minden igaz hazafinak a' jó rendnek vissza állittására hazájában várni a' Törvények által mindeneknek meg-adattandó nyugodalmat inkább, hogy sem idegen földre költöztetni az haza kintsét? — Valakik azon vélekedésből, hogy talám e' Királyhoz ez által mutattyák-meg a' magok hűségek, ha az haza Constitutziójával ellenkeznek, mind eddig hibáztanak, az illyenek leg-jobban tselekesznek, ha azon útról, mellyen elindultanak, vissza térvén, a' Természettől az Országnak boldogittására rendeltetett utat fogják követni. „ — *Végezetre így végzi-bé a' Király ezen Pátensét.*

„Frantziák, kik hazátokat el-hagytátok! térjetekek vissza ennek kebelébe. Itt vagyon réátok nézve a' ditsőségnak főbb ponttya; mert nintsen annál a' világon nagyobb ditsőség, mint a' hazának szolgál.

zolgálni, és a' Törvényeket óltalmazni. Hilyában keresitek az óltalmat és szerentsét más Országokon. Térjetez vissza, hogy ne kántelenittesék a' Királynak szive, a' ti érettetek való érzékenység, és a' Királyi kötelelség között szélyel szaggattatol 's a' t.,, Hasonló indulattal; irt a' Király a' Tengeri Hadi Tiszteknek és Sergeknek fő Komendánsaihoz is, melly szerint nyilván ki-jelenti azt a' fájdalmas indulatot, mellyet a' Tiszteknek kölső hatalmafságoknak birtokaikba való ki költözködéseik okoz. Ezen irások által pedig minden napokon inkább inkább neveltetik a' népnek a' Királyhoz való majd tsak ki nem aludt szeretete.

Pruszszia. — A' Király által közelebb ki adattott Pruszsziai ujj Törvényes Könyv igen erőlsen mondatik magasztalni a' maga szerzőjét. Nagyon szembe tünőnek, és a' megvilágosodást elő-mozdítónak lenni tartatik abban a' többek között az-is: hogy ez szerint két féle törvényes feleségek különböztetnek-meg egymástól. Meg-engedtetik ugyan is a' Nemeseknek, Udvari Tanácsosoknak, és az ezekkel egy rangú más embereknek is, hogy ha megmutathattyák azt, hogy *Jobb-óldalról* való feleséget el-tartani nintsen tehetségek, ebben az esetben tarthatnak *Bal-óldalról* valót. Az illyen Bal-óldalról való feleség nem fogja az Urának nevét viselni, nem is nevezte k *feleségnek*, hanem tsak *Házi aszszonynak*. Az illyen Házi aszszonyságtól származó gyermekek semmi motskot nem vésznek származásokból; tsak hogy nem örökösittik attyoknak minden vagyonyját és rangját. Ha egy szüz, és még közönséges szerelmet nem üzött Leányzó meg tsalatik, feleségül adattatik annak, a' kitől meg tsalatott. Ha egy Nemes ember, nemtelent akar el-házosítani, meg-kivántatik, hogy Rokoni közzül hárman egyezzenek-meg házofságában; vagy hogy, ha ez nem lenne, a' Király adhat engedelmet öszve-keleésekre. Egy 40 elztendős Nötelen' ember örökségeinek bizonyos részét a' *Fiskus* foglallya-el. s a' t.

NB. A' Pesti Hetzmester nem hólt-meg, tsa^r meg-győzöttetett az Ököröl; más nap megint talpra állott. Ezt a' bizonyos meg-történt dolgokkal szolgáló Levelekből vettük vala, 's ő utánnok hazudtuk.

Tudománybéli Tudósítások.

Az irigység - is kételen sokszor igazat szólni! E' valja - meg hát, ne mi, hogy egy öszve - vetett vállakkal munkálódó Társaságnak nem kiss munka lett volna azokat a' Könyveket ki-dolgozni, le-írni és ki - nyomtattatni, mellyek már tsak eddig - is a' T. T. Pézeli Josef Ur maga tulajdon pennájából, Anyai nyelvünkön ki-jöttek. — Az Ó Testamento mi Historiának 3 darabjai forganak már az Olvasók keze között, és a' *Mindenes Gyűjteménynek* V-dik Negyedje el-hagyta a' Sajtót. Ezen Ó - Testamento mi Historia, egy olly sok darabokra terjedő Munka, melly tsak a' T. T. Pézeli Josef Ur szorgalmatos pennája által jöhetett Magyar Köntösben a' világra — és ez az Ur, méltán nyelv nevelő Dajkának neveztehetik a' mi maradékinktól. (Ezekről a' Könyvekről többet máskor.)

Commentatio brevis de unione Protestantium in Genere praesertim in Hungaria 1791. 8. 123 oldal; melynek ez olvastatik homlokán:

*Vidi, arsi, tristemeque, heu fata! repulsam
Sperca tuli, nunc sum vox, sonus, aura, nihil
Sannazar Epigr. L. 1.*

De Gente Croviaca Hungariae Regum Stirpis Arpadoniae Hæreditario Successionis Juri non adversa. Differuit Martinus Schwartner Pestini 1791.

Principia, adornando Systemati Rationis Rei Litterariae deservitura. Conceptit F. I. F. (talám Fucker Jakab Fridrik) Med. Dr. Pestini typ. Mat. Trattner. 1791. 8-ad rét. 24 lap.

Javallya a' tudós Szerző, az elegyes (mixta) Oskolákat, mellyekben vallás külömbség nélkül tanittalsanak az Ifjak; a' mi illeti a' *Theologiát*, azt is lehetne, ugymond, tanittatni alkalmatos Profeszszorok által külön külön, minden Vallás-bélieknek ugyan azon Univerfitásban; mellyel azt nyerné a' Státus, hogy annyi pénz nem hordódnék ki belőle.

A' *Kassai Magyar Museumból*, minden 3-dik hónap' végével egy, nyóltz árkusból álló Negyed fog, kék papirosba bé kötve, postán megküldetni az Előre-fizetőknek. — A' négy Negyednek esztendei árra mindenestől két Rfor. és negyven krajtzár. A' jövő Decembernek végével, vagy az ujj Esztendő' kezdetével szándékoznak küldeni a' Kiadók, Gyűjteményeknek első Negyedjét.

Joannis Amos Comenii Oratio de cultura Ingeniorum anno 1650 die 24-ta Novembris in Auditorio majori Sáros Patikini dicta, nuac vero ob infigne ejus argumentum ex tenebris protacta per Samuelem Teschedik, accefferunt nonnulla fragmenta, ex rarissimo opere Comenii de pellenda e scholis ignauia Pestini typis Mathiae Trattner 1791 in 8-vo p. 47.

Diplomata, Bullae, Privilegia, Libertates, Constitutiones, et statuta celeberrimae, et antiquissimae Universitatis Vindobonensis ab anno 1365 primae suae Institutionis ad annum 1389 quo theologico studio aucta, et completa florebat. Editio tertia. Viennae typis Trattnerianis 1791. in 4 to pag. 256. item XXVIII. appendicis, in charta scriptoria prostat in Bibliopolio Paueriano Pestini 3 Rfl.

Oratio ad Proceres, et Nobiles Regni Hungariae conscripta idibus Aprilis a. c. 1790. Viennae in 4-to pag. 56.

Codex Legum Ecclesiasticarum in rationem utrarumque Evangelicarum Confessionum in Polonia et Lithvania, ad disertam petitionem Generalis Dissidentium Synoi elaboratus, et in lingua germanica primum publicatus, nunc in linguam latinam translatus, et editus per Gabrielem Fülep de F. Ör. SS. Theol. Doct. et in Coll. H. C. addict. S Patak Professorem publicum, qui etiam Acta conclusa Synodorum Generalium nuper, et jam olim in Polonia celebratorum adjecit. Posonii 1791. in 8-vo, 547. pag.

Historia Critica Regum Hungariae Stirpis mixtae ex fide domesticorum, et exterorum Scriptorum concinnata a Stephano Katona AA. LL. et Philosophiae Doctore Presbitero Strigoniensi, Tomulus V. ordine XII. ab anno 1410 ad annum usque 1439. Budae typis R. Univ. 1790. p. 940. prostat 1 fl. 45 xr.

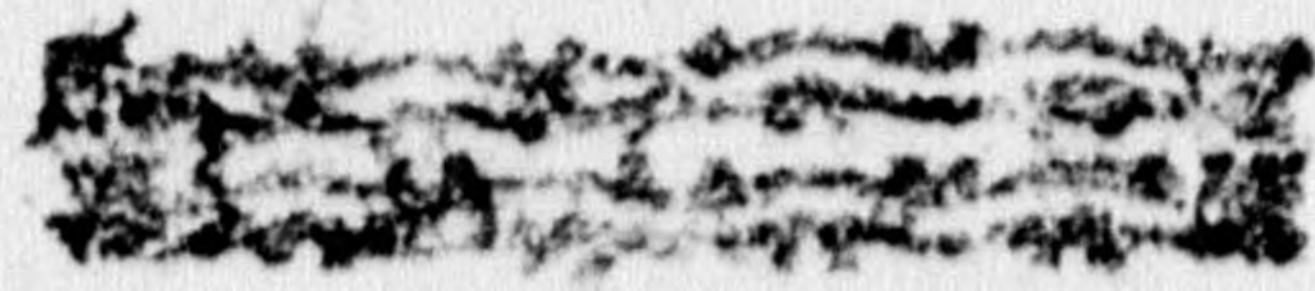
Ujj módi gonosz tevő, a' fiúi szeretetnek jeles példája öt felvonásokra szabott Dráma, vagy érzékeny játék, írta Frantzia nyelven de Falbair Fe-nouillot, Frantziából fordította az Amsterdami 1768 kiadás szerint Aranka György — Bétsben *Alberti* Ignácz betüivel 1791. in 8 vo pag. 131.

***Julia* Levelei *Ovidiushoz* Kalsán; a' másik pedig: A' napnak négy részei a' városban.**

***Czimmermann* Ján. Gy. Angliai Királyi Orvos, Hanoverában a' magános életről fordítatott Németből Magyarra Sz M. T. által Posonban, és Komáromba *Wéber* Simon Péter költségével, és betüivel 1791. in 8-vo 104 pag.**

Tudósítások.

Tudtokra adatik mindeneknek, hogy a' Gróf *Berthold* Creditorai, Nagy Szombathban azon Gróf *Berthold* házat, melly az ehez tartozó három nagy darab

darab Szőlőkkel, Múlató-házzal, és Kápolnával edgyütt, a' nevezett Creditoroknak számára sok elz-
tendőknek előtte Nagy Szombathban törvényesen
exequáltatott, e' folyó elz-
tendőben, a' folyó hónap-
nak 28 dik napján Kotyavetye által áruba fogják
betsáttani: a' kinek tehát ezen háznak vagy Szőlők-
nek vásárához kedve lészzen, jelennyék-meg a' ne-
vezett napon Nagy Szombathban a' Kotyavetyén.

Pesten a' Vátszi uttzában, Söttér házában, Lin-
dauer János Könyv-árosnál, a' következő ujj
Könyvetskék, avagy Futó Darabok találatnak:

Valéria és Scipio: avagy a' *Toskánai Változók-
sok*. Egy szép és tanulságos Történet. 20 kr.

A' Nemes Magyar Nemzethez rövid emlékez-
tető-Beszéd, mellyben meg mutattatik, hogy Ma-
gyar Országban lehet, 's kell-is a' *Magyar Nyelvet*
és a' Magyar Tanításokat fel-állítani, és hogy az
Univerfitásnak Pest leg-jobb Helye. 15 kr.

Második *Leopold* Császárnak és Királyunknak,
ő Felségének Rendelése a' Magyar Országban lévő
Vallásokról. Szent András' Havának 7-dik napján,
1790. 7 kr.

Az Anglus és Magyar Igazgatásnak (ország-
lásnak) Egybenvetése. 15 kr.

Prokurátor Simon és Vinkler a' más Vilá-
gon. 15. kr.

A' jó Magyarhoz: Versek. 7 kr.

Magyar és Erdély Orzágnak rövid Ismére-
te. 51 kr.

Egy Plébánusnak a' Bőjtről rövid Kiss Elmél-
kedése. 18 kr.